

25. Фінансова діяльність підприємства та методи її організації

Оксана Сухіх, Тамара Говорушко

Національний університет харчових технологій

Вступ. В організаційній та управлінській роботі підприємств фінансова діяльність займає особливе місце. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання.

Матеріали і методи. Згідно з НП(С)БО 1 фінансова діяльність — це діяльність, яка веде до змін розміру і складу власного та позичкового капіталу підприємства (який не є результатом операційної діяльності). А у монографії Мироненка М.Ю. наведене таке тлумачення цього терміна: Фінансова діяльність - це система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів [1].

Результати. Функціонування підприємства супроводжується безперервним кругообігом коштів, який здійснюється у формах витрат ресурсів і одержання доходів, їх розподілу і використання. При цьому визначаються джерела коштів, напрямки і форми фінансування, оптимізується структура капіталу, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами по сплаті податків, персоналом підприємства тощо. Всі ці грошові відносини складають зміст фінансової діяльності підприємства.

Фінансова діяльність підприємств може бути організована трьома методами, а саме:

- комерційний розрахунок;
- неприбуткова діяльність;
- кошторисне фінансування.

Як метод підприємницької діяльності комерційний розрахунок є складовою частиною економічного механізму функціонування підприємства, способом розрахунків прибутку та пошуків резервів його збільшення шляхом максимізації доходів і мінімізації витрат.

Комерційний розрахунок передбачає порівняння доходів з витратами, що дозволяє обчислити прибуток як мету підприємництва. Ринкові відносини, будучи основою комерційного розрахунку, визначають принципи його функціонування.

Принципом, який відкриває можливість застосування комерційного розрахунку, є економічна самостійність підприємницької структури (фізичної чи юридичної особи).

Оскільки економічно самостійними в умовах ринкових відносин можуть бути тільки прибуткові (рентабельні) суб'єкти підприємництва, то другим принципом комерційного розрахунку є прибутковість. Без прибутку не може бути комерційного розрахунку так само, як і підприємницької діяльності.

Визначальну роль у формуванні фінансових ресурсів при цьому методи відіграють власні кошти, котрі покривають значну частину витрат, а також є забезпеченням отриманих кредитів.

Неприбуткова діяльність у цілому організована на такій самій основі, як і комерційний розрахунок, але за дещо обмеженою схемою. Головна мета функціонування неприбуткових підприємств, організацій та установ — забезпечення певних потреб суспільства, а не отримання прибутку. Відсутність прибутку дає змогу знизити рівень цін і зробити відповідні товари та послуги більш доступними.

Кошторисне фінансування як метод організації фінансової діяльності не включає достатніх стимулів до раціонального й ефективного господарювання. Тому він застосовується в тих сферах, де важко забезпечити самоокупність і прибутковість. Насамперед це установи соціальної сфери, які надають так звані безплатні послуги, тобто оплата здійснюється не отримувачем послуг, а державою чи за рахунок централізованих фондів.

Кошторисне фінансування охоплює не тільки ті кошти, що надаються з бюджетів, але й ті, що надходять за рахунок здійснення господарської діяльності.

Висновки. Оскільки фінансова діяльність представляє собою процес збалансування доходів і витрат підприємства, фінансове планування очікуваних результатів, то можна зробити висновок, що при здійсненні діяльності підприємства методи організації фінансової діяльності мають важливе значення. Тому, що організація фінансової діяльності підприємства визначається ефективністю прийняття управлінських рішень керівником підприємства та фінансовим відділом, використання достовірної інформації, підвищення ролі фінансового планування.

Література:

1. Мироненко М.Ю. Сучасні тенденції бюджетно-кошторисного фінансування: монографія/ Мироненко М.Ю., Деркач Г.В., КНТЕУ, м. Вінниця., 2012 р.